

LURTA LES & UPPLIV

LAGT TIL RÆTTIS: Eyðun Klakstein

STÓR OG FLOTT BÓK

Høvundin er barnvaksin í sjóvinnumentan, væl útborin at granska innan skipasøgu og at tilevna eina slíka bók sum hesa

Óli Olsen, Siglandi arvurin
– søgan um føroyskt træskipasmíð

Fyrr í vetur kom út ein sera væl frágingin og forvitnislig bók um føroysk træskip, farin so væl sum enn siglandi, um træskipa-bygging í Føroyum og í tí sambandi tað nær um útdoygjandi liðið av skipstímbrarum.

Hitti í so máta í heyst ein javnaldrar, sum segði seg vera millum allarseinastu læringar av tí slagnum.

Væl er hetta søga og um eina farandi tíð í føroyskum fólkalívi, tó at fleiri gomul træskip enn eru við sítt fríska liv, takkað veri tí, at síggja til, vaksandi áhuga hjá fólki at varðveita hesi, endurbóta og at halda tey í siglandi standi.

Og hví tað? Gomul træskip og fólkið kring tey, eru ein týðandi partur av Føroya søgu, og »fátækt er tað fólki, ið ikki kennir sína søgu«.

Onkur siga gomul træskip og bátar HAVA SÁL og vera eina søgu í sjálvum sær. So er, tá hugsað verður um teirra sigling í ódn og í logn og tey menniskju, sum onkusvegna hava kent tilknýti til førini.

Høvundin, Óli Olsen, er í maritimum høpi ikki hvør sum helst.

Hann er abbasonur tiltiknan

UMMÆLI

royndan og skilagóðan út-róðrarformann í Klaksvík.

Farbróðurin P.J.Olsen, sáli, fyrrverandi lógtingsmaður, var ikki minni tiltikin, krøkin og skilamaður á sjónum, og við honum var eisini pápi høvundans, Sofus á Dalinum, til Sofus fór at føra strandfaraskip oyggjana millum.

Høvundin er barnvaksin í sjóvinnumentan, væl útborin at granska innan skipasøgu og at tilevna eina slíka bók sum hesa. Hann er útbúgvinn skipsførari og hevur sum slíkur siglt úti í stóru verð, og gamaní hevur hann frammanundan ognað sær kravda siglingstíð á føroyskum kjøli.

Seinri fekk hann sær læraraútbúgving og gjørdist sjómansskúlalærari.

Við síni spakføru, lurtandi og kurteisligu framferð hevur honum, afturat drúgvum granskningararbeiði á skjala-søvnum, eydnast at koma á tal við nóg vitandi heimildarfólk, sum greitt hava ríkað hesa bók.

Hendan seinasta stóra og flotta bók hansara um føroysk træskipasmíð og enn siglandi træskip er yvir 200 síður, er í duplimum síðubroti og við greiðum yvir-litum og navnaregistarum yvir bæði før og fólk.

Bókin er greið, ruddilig og væl orðað og við sera nógvum forvitnisligum skipa- og persóns-myndum, sum í hvussu er undirritaði ikki áður hevur sæð.

Skipatekningar eru eisini, og ikki visti eg av, at bygging av skipum og bátum á sinni fór so víða fram um Føroya land um tað mundið, tá deksfær loystu áttamannaførini av sum vinnuamboð hjá sjófarandi føroyingum. Tí er bókin eisini patur av bygða- og persónsøgum.

Onnur hava áður skrivað um tað elstu skipasøguna, men tað sum hjá mær er serliga forkunnugt og nýtt á prenti í hesi bók er nágreiniligt yvirlikt og frásagnir um tey smærri deksførini, sum eg sjálvur beri kenslu av.

Eyðun Joensen

LISTIN HEIÐRAR LISTAFÓLK

Listabloggurin letur heiðursløn fyri framúrskarandi listarligt avrik

Fríggjadagin verður eitt lista-fólk heiðrað, sum sambært ritstjóranum á Listablogginum, Inger Smærup Sørensen og Kinna Poulsen, hevur skarað framúr í brátt farna ári.

Heiðurslønin verður latin fyri framúrskarandi listarligt avrik á hvørjum ári í sambandi við útgávu av tíðarritinum Listin 2013, sum er eitt úrval av ársins listabloggum.

Á almennari samkomu í Steinprenti fríggjadagin kl. 16.00 verður avdúkað hvør fær lista-heiðurslønina og hví. Umframt heiðurin fær avvarðandi listafólk eitt grafiskt listaverk, sum er framleitt í Steinprenti í ár.

Samstundis verður Listin 2013 lógð fram. Hetta er fjórða árið

á rað, at Forlagið í Støplum við John Dalsgaard gevur út Listina. Í ár fevnir ritið um 66 greinar, og sum vant eru kategoriarnar trýggjar: Myndlist, List, sum ikki er myndlist og Listakjak. Í ritinum eru eru ummæli og viðmerkingar til mentanarpolitikk, fjølmiðlar og til ymiskt, sum fyriferst í samfelagnum. Her er ein gjøllig grein um kjallaramálaran Tórodd Poulsen og modernismunnar negativu gandaflís. Her er ein kritisk gjøgnumgongd av nýheingingini í Listasavni Føroya og ein áhugaverd sammeting millum pylsur í Sandagerði og eitt gamalt sjúkrahús í Berlin. Harumframt inniheldur ritið eina órgrynnu av litmyndum av

ymiskum listarligum, sum hevur gingið fyri seg í 2013, og tað er ikki hissini. Við ritinum í hondini ber til at staðfesta, at sjálvt um tíðin gongur við rúkandi ferð, ja so er væl fingið burtúr listarliga sæð brátt farna árið.

»HALT KJAF, HANN SYNGUR VÆL – HVØR TRAMIN ER HANN?«

Legendariskur ummælari gevur sangara úr Funnings-firði ordans herðaklapp

Rocktónleikarar í Danmark eru altíð spentir at vita, hvat tiltikni ummælarin Steffen

Jungersen, ið starvast fyri blaðið BT, heldur um teirra útgávu. Hann kann verða eirindaleysur í sínum kritikki, og eitt spark í afturpartin frá Jungersen kennist veruliga sum eitt spark í afturpartin!

Hinvegin kann eisini verða mjúkur sum ein spælissjúk ketta, um honum dárar eina útgávu.

Nú um dagarnar skrivaði Steffen Jungersen ummæli av nýggju útgávuni hjá rockbólknum Fate, har Dagfinn Joensen úr Funningsfirði er sangari. Fløgan, sum kallast If Not For The Devil, kom út í farna mánaði

og er onnur útgávan hjá Fate við Dagfinni sum sangara.

Fate er danskur rockbólkur, sum gav fleiri plátur út í 1980'unum og sum hittiði við sanginum Lovers. Bólkurin hevði steðg í meira enn 10 ár frá 1993, men síðani 2004 hava teir aftur verið virknir við bæði framfærslum og útgávum. Seinastu árin hevur Dagfinn Joensen úr Funningsfirði verið sangari í bólknum.

Fate gjørdi í summar upp-tøkurnar til nýggja fløgu. Jacob Hansen, sum er virður framleiðari av rocktónleiki, tók upp og ljóð-blandaði. 12 sangir eru á útgávuni.

Jungersen um Dagfinn

Dagfinn Joensen og hinir í bólknum kunnu fegnast um, at

Fate er 80'ara rockbólkur, sum framvegis heldur stand við útgávu

